

SJABBAT SJALOM

Sjabbat Weekblad voor Nederland

Jaargang VII, Nr. 249

Parasjat Beha'alotecha

11 Sivan 5768
13/14 juni 2008

Overzicht Beha'alotecha (Bamidbar 8:1-12:16)

Aharon wordt geleerd hoe hij de *menorah* moet aansteken. Mosjé heiligt de *Levi'iem* om hun werk te doen in het *Misjkan*. Zij vervangen de eerstgeborenen, die ongeschikt geworden waren tengevolge van de zonde met het gouden kalf. De *Levi'iem* worden opgedragen dat zij na vijf jaar training in het *Misjkan* moeten werken, van hun 30ste tot hun 50ste jaar; daarna mogen zij zich met minder inspannend werk bezighouden. Een jaar na de uittocht uit Egypte, geeft Hasjem Mosjé opdrachten voor het *Korban Pesach*. Diegenen die het *Korban Pesach* niet mogen brengen vragen om een oplossing voor hun probleem, en de *mitswa* van *Pesach Sjeini*, die een „tweede kans” biedt om het offer van het *Korban Pesach* een maand later te brengen, wordt uiteengezet. Wonderlijke wolken die boven het *Misjkan* drijven, signaleren wanneer men verder moet reizen en wanneer men zijn kamp moet opslaan. Twee zilveren trompetten roepen de vorsten of het hele volk op als er iets moet worden aangekondigd. De trompetten geven ook de reisplannen aan en signaleren ook voor oorlog of feesten. De volgorde, waarin de stammen marcheren wordt vastgelegd. Mosjé nodigt zijn schoonvader Jitro uit om het Joodse volk te vergezellen, maar Jitro keert terug naar Midjan. De *Erev Rav* — het gemengde gepeupel van Egyptenaren dat het Joodse volk vergezeld heeft bij zijn uittocht uit Egypte — hitst sommige mensen op om te klagen over het manna. Mosjé protesteert dat hij niet in staat is het volk alleen te regeren. Hasjem zegt hem 70 ouderlingen uit te zoeken, het eerste *Sanhedrin*, om hem te assisteren, en Hij deelt hem mee, dat het volk zoveel vlees zal krijgen dat zij er ziek van zullen zijn. Twee kandidaten voor de groep ouderlingen profeteren buiten hun bevoegdheid, en voorspellen dat Jehosjoe'a in plaats van Mosjé het volk het land Kana'aan zal binnenbrengen. Sommigen protesteren, met inbegrip van Jehosjoe'a, maar Mosjé is er mee ingenomen dat ook anderen profeten zijn geworden. Hasjem zorgt voor een onafgebroken aanvoer van kwartels voor diegenen die klaagden over het gebrek aan vlees. Miriam maakt een constructieve opmerking tegen Aharon, die ook inhoudt dat Mosjé niet anders is dan de andere profeten. Hasjem legt uit dat de profetie van Mosjé superieur is aan die van elke andere profeet, en straft Miriam met *tzara'at*, alsof zij geroddeld heeft over haar broer. Mosjé bidt voor haar, en het volk wacht totdat zij genezen is, voordat het verder reist.

Door Ohr Somayach in Jeruzalem, Israël

©1998 Ohr Somayach International - Alle rechten voorbehouden

De Wekelijkse Haftara

Door Reuben Ebrahimoff

Parasjat Beha'alotecha (Zecharja 2:14-4:7)

Samenvatting:

De Haftara begint met de voorspelling door Zecharja van de terugkeer van Hasjem in de toekomst, naar Jeruzalem. Dan zullen de volken van de wereld zich aansluiten bij die inzameling en dat meevieren. Het tweede deel van de Haftara gaat over de beschuldiging en vrijspraak van Jehosjoea de Kohen Gadol door het hemelse gerechtshof. Hij wordt beschermd tegen de aanklachten van de Satan. De Haftara gaat dan verder met een boodschap voor Jehosjoea de Kohen Gadol. Eerst wordt hij vermaand omdat zijn kinderen getrouwd zijn met niet-Joodse vrouwen en daarna wordt hem beloning in het vooruitzicht gesteld als hij Hasjems wegen blijft volgen. Tot slot vertelt Zecharja over zijn visioen van de Menora en de boodschap daaraan verbonden: „Niet door kracht en niet door macht, maar door Mijn geest, zegt Hasjem-Tsewaot.”

Rasji verklaart: „Dit is een teken voor Zeroebawel, dat net zoals deze olie van de Menora en de olijven, waaruit zij voortkomen, uit zichzelf rijpen, zo zal jij Mijn huis niet bouwen met jouw eigen kracht of met jouw eigen macht, maar Ik zal Mijn geest op Koning Darius van Perzië leggen en hij zal je opdracht geven te bouwen en alle bouwkosten te betalen van zijn schatkist.”

Het verband tussen de parasja en de Haftara

De parasja opent met een discussie over het dagelijks aansteken van de Menora in het Misjkan en de Tempel. De haftara spreekt over het visioen van de Menora en een profetische interpretatie van dat visioen.

De les van de Haftara

Zecharja's visioen verklaart ons dat het niet met onze eigen kracht is dat wij succes hebben, maar dankzij de inspiratie die wij krijgen van Hasjem. Wanneer wij ons met Hasjem verbinden door middel van Tora, zal ons eigen licht helderder schijnen.

Inzicht in de parasja

„Spreek tot Aharon en zeg tegen hem: „Als je de lampen aansteekt, dan moeten die zeven lampen hun licht naar de voorkant van de Menora laten schijnen” (8:2).

Rasji vraagt waarom deze afdeling over de Menora onmiddellijk volgt op die van de offers van de vorsten bij de inwijding van het *Mizbeach* [altaar]. Hij zegt dat Aharon teneergeslagen was over het feit dat noch hijzelf, noch zijn stam – Levi – betrokken was bij de inwijding. Daarop troostte Hasjem Aharon, door te zeggen dat zijn dienst in het Misjkan, namelijk het aansteken van de Menora, belangrijker was dan die van de vorsten.

Wij verbazen ons over Aharons verdriet. Het is duidelijk dan zijn reactie een grond van waarde had, want Hasjem troostte hem. We moeten ook trachten te begrijpen wat de betekenis is van de zin: „Jouw dienst is groter/belangrijker dan die van hen.” Dat kleineert de vorsten.

HaRav Dov Eliëzerov, *sjlita*, biedt een aantal benaderingen om Aharons reactie en Hasjems antwoord te begrijpen. Eén daarvan is dat hij beweert dat het belang van de *korbanot* van de vorsten lag in het feit dat alle vorsten gezamenlijk deelnamen om vast te stellen wat de meest geschikte manier was om het *Mizbeach* in te wijden. Netanel ben Tsoe'ar, de vorst van Jissachar, sprak op de vergadering en adviseerde hen over de beste manier om het altaar in te wijden. Toen Aharon hoorde dat de vorsten samenwerkten, en dat hij was buitengesloten, was hij teneergeslagen. Misschien deed hij iets verkeerd. Was hij wel geschikt voor *Kohen Gadol*? Zo ja, waarom werd hij dan buiten hun vergadering gehouden?

Hasjem vertelde Aharon: „Wees niet bezorgd, want jouw dienst is groter dan die van hun. Denk niet dat jouw buitensluiting een uitdrukking was van hun negatieve mening over jou. In tegendeel, juist omdat de vorsten zo'n hoge achting voor jou hebben, hebben zij jou buiten de *Chanoekat Hamizbeach* [de inwijding van het altaar gehouden].” In de ogen van de vorsten was Aharons taak van een unieke klasse. Zijn taak hield in dat hij *Kohen Gadol* was; dat hij offers moest brengen in naam van heel het volk; hij moest de Menora gereed maken en aansteken, waarvan het licht naar buiten scheen, naar heel het Joodse volk. Het was daarom dat zij Aharon niet uitnodigden om met hen mee te doen. Aharons gevoelens waren gerechtvaardigd. Maar het gedrag van de vorsten was eveneens gerechtvaardigd. Vandaar dat Hasjem tussenbeide kwam en Aharon troostte.

„Zo moet de Menora worden gemaakt... naar de afbeelding die Hasjem Mosjé had getoond, zo maakte hij de Menora” (8:4).

Onze Geleerden vertellen ons dat Mosjé het moeilijk vond om de Menora te maken. Zij zeggen dat Hasjem aan Mosjé een exacte beschrijving van de afbeelding van de Menora gaf, door die met Zijn „vinger” te beschrijven. Volgens één mening van Chazal gooide Mosjé ten slotte een talent goud in het vuur en een complete Menora kwam eruit. Verschillende commentatoren proberen een verklaring te geven voor Mosjé's probleem om te begrijpen hoe de Menora eruit moest komen te zien. HaRav Nissan Alpert *zl.* bekijkt het van een homolitisch standpunt. Hij suggereert een analogie tussen de fabricatie van de Menora en twee mensen die het nodige materiaal krijgen voor de bouw van een huis. Elk van hen krijgt het nodige hout, cement, stenen, spijkers, enz. Er is slechts één probleem: – geen van beide weet hoe hij een huis moet bouwen. Wat doen ze? Eén van de twee gaat naar een bouwer om van hem het vak van „huizenbouwen” te leren. Na een tijdje voelt hij zich bekwaam genoeg om zijn eigen huis te bouwen.

De andere man besluit een cursus zelfstudie te doen. Hij besluit het zonder instructies te doen, maar zijn eigen gezond verstand te gebruiken en met vallen en opstaan zijn huis te bouwen. En inderdaad, hij wordt een volleerd huizenbouwer. Maar tegen de tijd dat hij volleerd is, blijkt hij al zijn materiaal al verbruikt te hebben en heeft hij niets meer over om zijn huis te bouwen.

Hetzelfde idee kan worden toegepast op het leven. De tijd is kort en wat we in die tijd moeten klaarkrijgen is een heleboel. We hebben geen tijd voor fouten maken. Wanneer het moment van de waarheid is aangebroken en we aan het eind van ons leven zijn gekomen, zien we met spijt terug op de hoeveelheid tijd die we verspild hebben. Daarom heeft Hasjem ons Zijn Tora gegeven, de blauwdruk voor het leven. Door zijn geboden en opdrachten te volgen, leren we de juiste manier van leven, en daarmee omzeilen we alle fouten die we zouden maken, wanneer we alleen onze weg zouden zoeken.

De Menora vertegenwoordigt Hasjems Tora. Hasjem wees op de Menora en vertelde Mosjé: „Volg dit, kijk door de wijsheid van Tora heen, Hasjems Hemelse spiegel van het leven. Zie wat zij je heeft te vertellen. Het „licht” van Tora zal je leiden en je tonen hoe te leven.”

„Vanaf vijftientig jaar en ouder” (8:24)

De Leviëten begonnen niet te werken voordat zij dertig jaar oud waren. Zij studeerden en oefenden gedurende vijf jaar na hun inwijding in de dienst. HaRav Moshe Feinstein *zl.* merkt op hoe ongelooflijk veel tijd geïnvesteerd werd om de nodige bekwaamheid te verkrijgen in het doen van slechts één mitswa. We kunnen alleen maar beginnen te begrijpen hoeveel tijd van ons geëist wordt om de rest van Tora meester te worden. En inderdaad, er is geen grens aan Tora-studie.

„Er waren mannen die door het lijk van een mens onrein waren geworden” (9:6)

Wie waren dat? Rabbi Jisjaël zegt: dat waren diegenen die de kist van Josef droegen. Rabbi Akiva zegt: dat waren Misjaël en Eltsafan, die zich verontreinigden aan de lichamen van Nadav en Avihoe (zie *Wajjikra* 10:1-4). Rabbi Jitschak zegt: Wanneer het de dragers van de kist van Josef waren, hadden ze ruim te tijd gehad om zich te reinigen en hetzelfde geldt voor Misjaël en Eltsafan. Echter, het waren mensen die zich verontreinigd hadden aan een *meet mitswa* (een dode die geen familie had die voor zijn begrafenis kon zorgen). (Sifri)

„Op de dag dat het Misjkan werd opgezet, bedekte een wolk het Misjkan... En in de avond was er boven het Misjkan een vurig schijnsel tot de ochtend” (9:15).

Zo was het altijd: overdag een wolk en 's nachts een vuurzuil. HaRav Shlomo Yosef Zevin *zl.* zegt dat dit een voorbode was van onze toekomst: een wolk overdag en een vuur 's nachts. Wanneer een mens goed doet, wanneer zijn succes hem aanmoedigt, dan schijnt de zon schitterend voor hem. Hij moet op dat moment zich realiseren dat het niet altijd zo zal zijn. Er zullen tijden komen dat een wolk de zon bedekt en de zonnestrallen zullen er dan niet doorheen kunnen dringen. Omgekeerd, als iemand geplaagd wordt door lijden en overweldigd wordt door pijn en ellende, dan moet hij bedenken dat er ook goede tijden zullen aanbreken. Hij mag het nooit opgeven. Zelfs in zijn donkerste uur zal het vuur helder branden en het leven verlichten. Hij moet vertrouwen houden in de Almachtige.

De *Keriat Sjema* in de ochtend en avond zijn aan elkaar gelijk. 's Ochtends, wanneer de zon schijnt en het leven idyllisch lijkt, bedenk dan: „Hasjem Elokeinoe, Hasjem Echad.” Hij geeft kracht – ieder succes en iedere vreugde is een gift van Hem, die Hij op ieder moment kan intrekken, wanneer je die niet op de juiste manier gebruikt. 's Avonds lezen we *Sjema* om ons vertrouwen in Hasjem te bevestigen gedurende de perioden van duisternis, dat de narigheid waaraan Hasjem ons onderwerpt, voor ons ten goede is.

Het Misjkan was een bouwwerk, maar het was ook onderdeel van iedereen. Het woonde in het hart van iedere Jood. De les van het vuur en de wolk was om *Klal Jisraël* te doordringen met vertrouwen in de Almachtige, dat de tijden kunnen veranderen, maar dat Hasjem altijd Dezelfde is.

„Jehosjoea bin Nun, de bediende van Mosjé antwoordde” (11:28).

Waarom noemt Tora Jehosjoea hier de „bediende van Mosjé”? Heeft deze ‘titel’ enige betekenis? HaRav Mordechai HaKohen *zl.* verklaart dat Jehosjoea, dankzij het feit dat hij als bediende van Mosjé steeds in diens nabijheid was, hij persoonlijk kon waarnemen hoe moeilijk het was voor Mosjé om een dergelijk hoog spiritueel niveau van *nevoea* [profetie] te handhaven. Toen hij plotseling twee jonge mannen in het kamp hoorde profeteren, stoorde hem dat, want men wordt niet zomaar plotseling een profeet.

„De man Mosjé nu, was uitermate bescheiden” (12:3).

Hoe moeten wij Mosjé's bescheidenheid begrijpen in de context van iemand die spreekt met Hasjem? Ten slotte bereikte Mosjé wat geen mens ooit had bereikt. Hoe bleef hij zo nederig? *Gelilei Zahav* legt uit dat Mosjé vermoedde dat als iemand anders ervaren had wat hij had ervaren, hij veel groter geweest zou zijn en veel meer had gepresteerd dan hij. Dat was zijn nederigheid.

We lezen in *Tehilliem* 146:8: „Hasjem laat de blinde zien; Hasjem maakt de gebogene recht; Hasjem heeft de rechtvaardigen lief.” Waarom zijn *tsaddikiem* – rechtvaardigen – inbegrepen in het rijtje van mensen met fysieke gebreken? De Kotsker Rebbe *zl.* zei daarover: „Ieder die zichzelf als een *tsaddiek* beschouwt, is de grootste invalide, met de ernstigste beschadiging.

„Hierop zei Hij (tegen Aharon en Mirjam): ‘Luister toch alsjeblijft naar Mijn woorden’ (12:6)

Siftei Chachamiem merkt het woordje *na* – alsjeblijft – op. Hoewel Hasjem Aharons en Mirjams gedrag ten strengste afkeurde, sprak Hij hen vriendelijk toe. Had Hij hen boos toegesproken, dan zouden zij niet Zijn vermaning geaccepteerd hebben. Hoewel zij zeker zouden hebben geluisterd, zou het effect van de vermaning minder zijn geweest, wanneer Hasjem hen niet in deze vriendelijke toon had toegesproken. Dit is een belangrijke les in het geven van vermaningen.

Waarschuwing: Gevaar!

Door Rabbi Mendel Weinbach, Rosj Jesjiva Ohr Somayach, Jeruzalem

Vraag:

Ons wordt geleerd onszelf niet in gevaar te brengen. Wanneer we dat wel doen, kunnen we vóór onze tijd sterven. Kunt u uitleggen of iemand zich in één van de volgende omstandigheden in zo'n situatie begeeft:

1. *Het eten van ongezond voedsel;*
2. *Verhuizen naar een gebied zoals Chevron (Hebron);*
3. *Niet uitkijken als men een gevaarlijk drukke straat oversteekt.*

En welke invloed hebben G-ds voorzienigheid en beschermengelen op de uitkomst? Het lijkt mij dat zelfs al flirt men met het gevaar, G-d nog altijd het laatste woord daarin heeft.

Antwoord:

De Tora (*Dewariem* 4:9) waarschuwt ons: „Waak over jezelf en waak heel goed over je ziel.”

Dit wordt door velen uitgelegd als een waarschuwing om voorzorgsmaatregelen te nemen voor je eigen fysieke veiligheid.

Om te begrijpen wanneer deze mitswa van toepassing is, moeten we onderscheid maken tussen een definitief, onmiddellijk gevaar en een gevaar dat zich langzaam opbouwt of dat alleen op lange termijn een twijfelachtig gevaar is.

Ongezond voedsel eten wordt zeker niet aanbevolen. Iemand die een gezonde levensstijl leidt, zal waarschijnlijk langer leven, vrij van vele ziekten die iemand kunnen treffen die toegeeft aan zijn zoete lusten.

Niettemin bestaat er geen absoluut verbod om af en toe een pakje chips te eten of een glaasje cola te drinken. En het is onwaarschijnlijk dat iemand een hartaanval krijgt als hij de laatste kruimels van een gebakje bij elkaar schraapt. Zijn enige onmiddellijke zorg zal zijn dat hij zijn schone kleren niet bevuilt met de poedersuiker.

Af en toe ongezond voedsel eten is een normaal, geaccepteerd iets om te doen en vormt geen direct significant gevaar voor het leven. Dat het op de lange duur op iemand invloed kan hebben maakt het nog niet een onmiddellijk gevaar.

Echter uitsluitend leven op ongezond voedsel is iets anders. De gevaren zijn hier significant en meer direct. Iemand die een dergelijke levensstijl voert gedraagt zich roekeloos en nalatig.

Een drukke straat oversteken zonder uit te kijken is vragen om ongelukken. Het leven is dan in een onmiddellijk en definitief gevaar. Statistieken tonen aan dat een auto die iemand met een snelheid van 50 km/u aanrijdt, hem waarschijnlijk zal doden. Maar zelfs een auto die met een snelheid van 5 km/u rijdt kan ernstige verwonding of de dood veroorzaken. In een dergelijke situatie kan men er niet op vertrouwen dat G-ds genade hem zal redden.

Voor wat betreft Chevron moet ik denken aan het volgende verhaal: Een biljonair huurde eens een stel adviseurs om de meest geschikt plaats uit te vinden waar hij kon leven. Met vele aspecten werd rekening gehouden en uiteindelijk, na veel onkosten werd besloten dat de Falklandeilanden de ideale plaats was. Onze welgestelde vriend pakte zijn boeltje en verhuisde daar naar toe. Drie weken later brak de Falklandoorlog uit! Chevron lijkt misschien een gevaarlijke plaats, maar dat weet men nooit zeker. Wanneer die vraag actueel wordt, kan men dat het beste aan zijn Rabbijn vragen.

G-d heeft zeker het laatste woord in alle aangelegenheden. Maar in gevaarlijke situaties komen iemands verdiensten hem niet altijd te hulp. Deze wereld is geschapen om volgens de natuurwetten te verlopen. Vuur brandt, en als men zijn hand daarin steekt, doet dat pijn. G-d is niet geïnteresseerd om extra bescherming te bieden aan iemand die zich roekeloos gedraagt.

Bronnen:

Rambam, Rotse'ach 11:4

Rambam, De'ot 5

Iggrot Moshe Ch.M. 2:76

Sefer HaChinoech 546

MISJNA VAN DE WEEK

Berachot Hoofdstuk 7

Misjna 5

Twee groepen die in één huis gegeten hebben, en die elkaar gedurende enige tijd hebben kunnen zien, kunnen zich samenvoegen voor een *zimmoen*¹. En zo niet, [d.w.z. wanneer zij zich niet willen samenvoegen], dan maakt iedere groep *zimmoen* voor zichzelf². Men zegt geen beracha over de wijn³, totdat men er water bij gedaan heeft. Dit zijn de woorden van Rabbi Eliëzer. Maar de geleerden zeggen dat hij wel de beracha mag zeggen.

Aantekeningen bij Misjna 7:5

1. Als bijvoorbeeld twee groepen van ieder vijf mensen hebben gegeten in hetzelfde huis, bijvoorbeeld een restaurant, en tenminste één persoon van iedere groep kan minstens één persoon van de andere groep zien, dan kunnen zij combineren tot een *zimmoen* van tien, en dan kunnen zij de *zimmoen* uitspreken met de woorden „onze G-d”.
2. **En zo niet, dan maakt iedere groep *zimmoen* voor zichzelf:** Zolang beide groepen door één bediende bediend worden, verenigt hij beide groepen [en mogen zij samen de *zimmoen* zeggen] ondanks dat zij elkaar niet zien.
3. **Men zegt geen beracha over wijn „Boree perie haggafen”, totdat men er water bij gedaan heeft:** Omdat de wijn [vroeger] erg sterk was en ondrinkbaar was zonder dat men er water bij gedaan had. Daarom is het nog niet veranderd in zijn eindvorm [van gewone, drinkbare wijn] en daarom is het nog niet veranderd van zijn oorspronkelijke beracha en men zegt er *Boree perie ha'eets* over, zoals over druiven. Maar de halacha is niet volgens Rabbi Eliëzer.

UIT DE TALMOED

Sjabbat 150a

Wanneer gedachten belangrijk zijn

Vraag:

Wanneer wordt denken als gelijkwaardig beschouwd aan praten en wanneer niet?

Antwoord:

Een afgeleide van deze vraag is waarover men mag praten op Sjabbat. Hoewel het bij Rabbijnse wet verboden is om arbeiders te huren op Sjabbat om werk te doen na Sjabbat, *paskent* Rabbi Jehosjoea ben Karcha dat iemand een mede-Jood mag vertellen dat hij hem graag ziet komen als Sjabbat voorbij is. Hoewel beide personen perfect weten dat het doel van dit bezoek is dat hij voor werk gehuurd wordt, is het volkomen toegestaan om te denken over werk op Sjabbat, zolang men daar maar niet expliciet melding van maakt. De ratio hierachter is, zegt Rabbi Jochanan, dat het vers dat de basis is voor dit Rabbijnse verbod (*Jesjajahoe* 58:13) ons aanspoort Sjabbat te eren door niet over wekelijkse activiteiten te praten en geen „alle daagse gesprekken” te houden. Dit houdt in dat het spreken over wekelijkse activiteiten verboden is, maar dat men er wel over mag denken.

Dit werpt de vraag op over denken en spreken onder andere omstandigheden. Het is verboden om over Tora te praten of zelfs te denken of om gebeden te zeggen in een toilet, badkamer, of badhuis. Maar als men niet aangekleed is, of in aanwezigheid van iemand die onaangekleed is, is het alleen verboden over Tora te spreken, maar erover denken is toegestaan.

Wat betreft de vraag hoe schoon een plek moet zijn waar Tora gestudeerd wordt, is onze bron het Tora-gebod in *Dewariem* 23:14-15. Daar staat dat een Joodse soldaat een schepje in zijn militaire bagage moet mee nemen, zodat hij zijn uitwerpselen met aarde zal kunnen bedekken. Dit is nodig omdat G-d aanwezig is in het Joodse kamp en dat moet daarom heilig zijn. Rasji legt uit dat er hier geen aanwijzing is dat dit beperkt is tot het daadwerkelijk uitspreken van Tora-woorden, en de noodzaak om het kamp schoon te houden wordt veroorzaakt door het feit dat Joden altijd over Tora nadenken. Maar voor wat betreft het uitkleden, daar gaat het erom dat G-d geen onbetamelijke *davar* ziet, hetgeen zowel „ding” als „woord, uitspraak” betekent. Het verbod op woorden van Tora als men niet aangekleed is, is daarom beperkt tot spreken over Tora, maar erover denken is toegestaan.

DE MITSWOT VAN DE WEEK

In het Nederlands vertaald door Zwi Goldberg

Deel II: De Mitswot Lo-Ta'asei [de verboden] nrs. 137-140

Overgenomen uit *Sefer haMitswot hakatsar* van de Chafeets Chaïm. [Wat tussen rechte haken staat, is door de samensteller toegevoegd.]

137. Het is een *mamzér* [bastard] verboden te trouwen met een Jodin,

zoals er geschreven staat (*Dewariem* 23:3): „Een *mamzér* zal niet komen in de gemeenschap van Hasjem.” Een *mamzér* is iemand die is geboren uit een gemeenschap die verboden is op straffe van *kareet*, behalve uit een gemeenschap met een vrouw die *nidda* is; een kind uit een dergelijke gemeenschap is defect, maar geen *mamzér*.

Het maakt geen verschil uit of zo'n kind een jongen of een meisje is: zij zijn voor altijd verboden om binnen de Joodse gemeenschap te trouwen. Zowel een mannelijke als een vrouwelijke *mamzér* mogen trouwen met een *ger* [een niet-Jood die Jood geworden is] en hun kinderen hebben de status van *mamzér*.

Wanneer iemand geboren is uit een ongetrouwde vrouw en ze zegt niet van wie zij dat kind heeft, of zij zegt dat zij het van een of andere *mamzér* heeft, dan is de status van het kind onzeker en mogelijk is hij een *mamzér*. Volgens Tora-wet mag een twijfelachtige *mamzér* in de Joodse gemeenschap trouwen, maar de Geleerden hebben het verboden (*Talmoed Bavli, Kiddoesjien* 73a). Het is hun verboden om met een definitieve *mamzér* te trouwen, zowel als met een twijfelachtige *mamzér*.

Er is ook een *mamzér* volgens de definitie van de Geleerden: bijvoorbeeld als een vrouw hoort dat haar echtgenoot is overleden en zij hertrouwt, maar haar eerste echtgenoot blijkt toch nog in leven te zijn, en als dan haar eerste echtgenoot gemeenschap met haar heeft, terwijl zij leeft met de tweede man, dan is de zoon uit deze gemeenschap een *mamzér* volgens de wet van de Geleerden. Een *mamzér* volgens de Geleerden mag alleen trouwen met iemand anders die eveneens *mamzér* volgens de Geleerden is.

Het geldt overal en altijd.

138. Het is een *kohen* verboden om met een *zona* te trouwen,

zoals er geschreven staat (*Wajjikra* 21:7): „Een vrouw die een *zona* is... zal hij niet nemen.” Het woord *zona* in Tora betekent iemand die geen jodin is of een Joodse vrouw die gemeenschap had met een man, met wie zij verboden is te trouwen, of iemand die gemeenschap had met een *chalal* [het kind van een *kohen* en een voor een *kohen* verboden vrouw], ook al mag zij met hem trouwen. Dus zelfs al had zij gemeenschap doordat zij verkracht was of op een onnatuurlijke manier, dan wordt zij een *zona*. Maar als iemand gemeenschap heeft met een ongetrouwde vrouw, ook al is zij een *kedésja* [hoer] omdat zij zich voor iedereen beschikbaar heeft gesteld, of als iemand gemeenschap heeft met een vrouw die *nidda* [ongesteld] is, of als een vrouw gemeenschap heeft met een dier, dan wordt zij nog geen *zona*.

Het geldt overal en altijd.

139. Het is een *kohen* verboden een *chalala* te trouwen,

zoals er geschreven staat: „Een *chalala* ... zullen zij niet trouwen.” Een *chalala* is een vrouw die geboren is uit de gemeenschap van een *kohen* en een vrouw die voor een *kohen* verboden is.

Het geldt overal en altijd.

140. Het is een *kohen* verboden om met een gescheiden vrouw te trouwen,

zoals er geschreven staat (*Wajjikra* 21:7): „Noch zullen zij een vrouw nemen die door haar echtgenoot is gescheiden.” Volgens Rabbijnse wetten is ook een vrouw die *chalitsa* heeft gehad [zie Gebod 46] verboden voor een *kohen*. En als zij toch met een *kohen* trouwt, worden zij en haar kinderen volgens de Rabbijnse wet als *chalaliem* beschouwd. Wanneer een *kohen* één van de drie kinderen trouwt die hierboven [§§ 138-140] genoemd werden en met haar gemeenschap heeft, dan verdient hij te worden geeseld. Voor gemeenschap met een vrouw die twijfelachtig *chalala* is volgens de Rabbijnse wetten, verdient hij te worden geeseld wegens ongehoorzaamheid. *Kohanot* [meerv. van *kohènet* – de dochter van een *kohen* uit een legaal huwelijk] worden niet verboden om met een gediskwalificeerde *kohen* te trouwen.

